

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Petra Mikeše a soudců Milana Podhrázkého a Jitky Zavřelové v právní věci navrhovatele: **M. M.**, zast. Mgr. Davidem Zahumenským, advokátem se sídlem třída Kpt. Jaroše 1922/3, Brno, proti odpůrci: **Ministerstvo zdravotnictví**, se sídlem Palackého náměstí 375/4, Praha 2, v řízení o návrhu na zrušení části opatření obecné povahy odpůrce ze dne 29. 12. 2021, čj. MZDR 14601/2021-34/MIN/KAN,

t a k t o :

- I. Návrh navrhovatele na vydání předběžného opatření ze dne 10. 1. 2022 **se z a m í t á .**
- II. Navrhovateli **se u k l á d á** zaplatit soudní poplatek ve výši 1 000 Kč za podání návrhu na vydání předběžného opatření.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Navrhovatel se návrhem ze dne 5. 1. 2022 domáhá zrušení čl. I bodu 3 písm. b), bodu 13 písm. b) a c) a bodu 15 mimořádného opatření odpůrce ze dne 29. 12. 2021, čj. MZDR 14601/2021-34/MIN/KAN.

[2] Dne 10. 1. 2022 obdržel soud návrh navrhovatele na vydání předběžného opatření. Uvádí, že mu hrozí vážná újma, protože mu mimořádné opatření zakazuje využívat služby a účastnit se společenských aktivit. Přestože je chráněn protilátkami proti onemocnění covid-19, je občanem 2. kategorie, který nemůže navštívit provozovny stravovacích služeb, hudebních, tanečních, herních a podobných společenských klubů a diskoték, heren a kasin. Současně je mu zakázána účast na koncertech a jiných hudebních, divadelních, filmových a jiných uměleckých představeních včetně cirkusů a varieté, na sportovních utkáních a zápasech nebo na kongresech. Tím dochází k vážnému zásahu do jeho práva na ochranu soukromého a rodinného života. Dále navrhovatel uvádí důvody, proč je aktivně procesně legitimován k podání návrhu na zrušení napadených částí mimořádného opatření, a v čem spatřuje jejich nezákonnost a nepřiměřenost. Závěrem navrhl, aby Nejvyšší správní soud vydal předběžné opatření „[o]dpůrci se ukládá povinnost neprodleně přijmout taková opatření, která navrhovateli jako osobě, která prodělala onemocnění covid-19 a má potvrzenou

vysokou hladinu protilátek, tedy ochranu srovnatelnou s ochranou, kterou poskytuje očkování proti onemocnění covid-19, umožní alternativní prokázání tzv. bezinfekčnosti ve smyslu čl. I. bodu 15 napadeného opatření, tedy umožní navrhovateli využívat služeb a účastnit se společenských aktivit minimálně ve stejném rozsahu a za obdobných podmínek, jako osoby očkované proti onemocnění covid-19.“, nebo případně „[o]dpůrci se zakazuje vylučovat navrhovatele z využívání řady služeb a společenských aktivit a diskriminovat jej oproti osobám, které podstoupily očkování nebo jsou chráněny ve smyslu čl. I. bodu 15 písm. b), c) napadeného opatření.“

[3] Odpůrce k návrhu na vydání předběžného opatření uvedl, že navrhovatel nedoložil, jaká konkrétní vážná újma mu hrozí tím, že mu není jako neočkované osobě umožněno čerpat řadu zájmových, a tedy svým způsobem zbytných aktivit. Jediný způsob, jak by bylo možné vyhovět návrhu na vydání předběžného opatření, by bylo faktické vyhovění návrhu. Tím by soud předběhl rozhodnutí ve věci samé. Samotný návrh předběžného opatření je nepřípustný, protože požaduje, aby soud uložil odpůrci něco přijmout, resp. žádá opatření, které nahrazuje případný výsledek soudního řízení. Závěrem odpůrce navrhl, aby soud návrh na vydání předběžného opatření zamítl.

[4] Podle § 38 odst. 1 věty první s. ř. s. platí, že *byl-li podán návrh na zahájení řízení a je potřeba zatímně upravit poměry účastníků pro hrozící vážnou újmu, může usnesením soud na návrh předběžným opatřením účastníkům uložit něco vykonat, něčeho se zdržet nebo něco snášet.*

[5] Předběžné opatření je výjimečný institut, jehož účelem je zatímní úprava poměrů účastníků soudního řízení, hrozí-li pokračováním dosavadního stavu věcí nebo naopak jejich změnou vážná újma.

[6] K tomu, aby bylo možno návrhu na vydání předběžného opatření vyhovět, je především třeba v souladu s ustálenou rozhodovací praxí Nejvyššího správního soudu trvat na tom, že povinností účastníka navrhujícího předběžné opatření je dostatečně konkrétně tvrdit hrozící vážnou újmu, resp. takovou újmu odpovídajícím způsobem osvědčit. K definici vážné újmy se Nejvyšší správní soud vyjádřil například v usnesení ze dne 24. 5. 2006, čj. Na 112/2006-37, v němž výslovně uvedl, že „*vážnou újmu je nutno zejména rozumět takový zásah do právní sféry účastníka, (...) který představuje natolik zásadní narušení této jeho sféry, že po účastníkovi nelze spravedlivě požadovat, aby jej, byť dočasně, snášel. Vážnou újmu tedy budou zejména intenzivní zásahy do intimní sféry navrhovatele, do jeho vlastnických práv či do jiných jeho subjektivních práv, zejména těch, která mají povahu práv ústavně zaručených*“.

[7] Smyslem institutu předběžného opatření není předběžné posouzení důvodnosti podaného návrhu ve věci samé. Předběžné opatření je vydáváno v zásadě bez ohledu na důvodnost návrhu ve věci samé, podmínkou pro jeho vydání je existence bezprostředně hrozící vážné újmy (viz usnesení NSS ze dne 30. 3. 2021, čj. 6 Ao 2/2021-98, bod 19). Předběžným opatřením zpravidla ani nelze dosáhnout stejného výsledku, jakého se účastník domáhá ve věci samé. Tím by totiž byla popřena zmíněná povaha tohoto institutu jako dočasného, prozatímního, a naopak rozhodování o věci samé by bylo takovým předběžným opatřením předurčeno, ze své podstaty by ztratilo smysl a bylo

pokračování

by pouze formálním rozhodováním (viz usnesení NSS ze dne 22. 4. 2021, čj. 4 Ao 1/2021-56, a ze dne 19. 5. 2021, čj. 7 Ao 13/2021-72). Soud se proto nyní nezabýval tvrzenými důvody nezákonnosti a nepřiměřenosti napadených částí mimořádného opatření.

[8] Jako důvod pro vydání předběžného opatření navrhovatel uvádí, že mu hrozí vážná újma, protože mu mimořádné opatření zakazuje využívat služby a účastnit se společenských aktivit regulovaných v čl. I bodu 3 a bodu 13 mimořádného opatření (jejich přehled blíže viz bod [2] tohoto usnesení), přestože je chráněn protilátkami proti onemocnění covid-19. Je proto občanem 2. kategorie. Tím dochází k vážnému zásahu do jeho práva na ochranu soukromého a rodinného života.

[9] Nejvyšší správní soud předně podotýká, že tvrzení navrhovatele jsou značně obecná. Čl. I bod 3 a bod 13 mimořádného opatření se dotýká celé řady služeb a činností různého charakteru. Navrhovatel přesto nevymezil, jaké konkrétní služby nemůže v důsledku mimořádného opatření využívat a jaké konkrétní činnosti vykonávat, a jak se to promítá do jeho rodinného a soukromého života. Omezil se na pouhou citaci všech služeb a činností, které jsou v čl. I bodu 3 a bodu 13 mimořádného opatření regulovány. Za takové situace není úkolem soudu, aby za navrhovatele tato tvrzení domýšlel.

[10] Z návrhu na vydání předběžného opatření nicméně vyplývá, že se navrhovatel cítí být občanem 2. kategorie z toho důvodu, že mu jako osobě mající protilátky proti onemocnění covid-19 není umožněno služby využívat a činnosti vykonávat. Je proto i s ohledem na důvody nezákonnosti mimořádného opatření uvedené v návrhu na vydání předběžného opatření a s ohledem na samotné znění navrhovaného předběžného opatření zjevné, že tvrzený zásah do jeho práv spočívá v diskriminaci. Ta by mohla představovat důvod pro vydání předběžného opatření, jestliže by v jejím důsledku navrhovateli hrozila vážná újma (viz bod [6] tohoto rozsudku). Vážná újma by mohla navrhovateli například hrozit, pokud by si v důsledku mimořádného opatření nemohl obstarat základní životní potřeby (např. byl-li by zakázán vstup osob určitého náboženského vyznání do obchodů). Mimořádným opatřením regulované služby a činnosti však do rámce základních životních potřeb nespádají. Tyto služby a činnosti jsou zpravidla zbytné a lze bez nich na základní životní úrovni fungovat. Není-li proto navrhovateli s ohledem na pravidla stanovená napadeným mimořádným opatřením umožněno tyto služby využívat a činnosti vykonávat, nejedná se bez dalšího o vážnou újmu. Navrhovatel netvrdí jaké konkrétní a individualizované služby a činnosti nemůže v důsledku mimořádného opatření využívat a konat. Nelze proto posoudit, zda by nevyužívání služeb a provádění činností normálně pro život zbytných, nemohlo pro navrhovatele vážnou újmu opravdu představovat, s ohledem na konkrétně tvrzenou specifickou situaci navrhovatele. Soud proto neshledal, že by navrhovateli hrozila vážná újma, která by odůvodňovala potřebu zatímně upravit jeho poměry ve vztahu k mimořádnému opatření.

[11] I kdyby však soud hrozbu vážné újmy shledal, nemohl by návrhu na vydání předběžného opatření vyhovět. Navrhovatel se totiž vydáním předběžného opatření domáhá stejného výsledku, jakého se domáhá ve věci samé (viz bod [7] tohoto usnesení). Domáhá se totiž toho, aby odpůrce uznával protilátky proti onemocnění covid-19 jako jeden z možných průkazů tzv. bezinfekčnosti, případně toho, aby nebyl diskriminován

proti osobám očkovaným, které prokázat tzv. bezinfekčnost podle čl. I bodu 15 mimořádného opatření můžou. Otázku, zda by odpůrcem měly být uznávány protilátky a zda je navrhovatel diskriminován, však soud nemůže posoudit při rozhodování o návrhu na vydání předběžného opatření. Posouzení těchto klíčových otázek spadá až do fáze rozhodování o návrhu ve věci samé. Nejde totiž o úzce vymezený návrh, který by navrhovateli například umožnil navštěvovat konkrétní zařízení, nezbytné pro uspokojování jeho důležitých potřeb, ale jde o požadavek na zcela eliminující účinek mimořádného opatření na navrhovatele.

[12] Nejvyšší správní soud s ohledem na výše uvedené dospěl k závěru, že nejsou naplněny podmínky pro vydání předběžného opatření podle § 38 odst. 1 s. ř. s. Proto návrh zamítl.

[13] Podání návrhu vydání předběžného opatření podléhá soudnímu poplatku ve výši 1 000 Kč, a to podle položky 5 sazebníku soudních poplatků, který je přílohou zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích. Podle § 7 odst. 1 zákona o soudních poplatcích je poplatek splatný vznikem poplatkové povinnosti. Povinnost zaplatit soudní poplatek za podání návrhu na vydání předběžného opatření vzniká dnem právní moci rozhodnutí, jímž bylo o návrhu rozhodnuto a v němž byla navrhovateli uložena povinnost soudní poplatek zaplatit [§ 4 odst. 1 písm. h) zákona o soudních poplatcích]. Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto usnesení. Protože navrhovatel tuto částku již zaplatil spolu s poplatkem za návrh na zrušení opatření obecné povahy, uvedenou částku již znovu platit nebude (srov. k tomu též usnesení NSS ze dne 29. 2. 2012, čj. 1 As 27/2012-32).

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 2. února 2022

Petr Mikeš
předseda senátu